

Deddf Senedd Cymru (Aelodau ac Etholiadau) 2024

2024 dsc 4

DEDDF SENEDD CYMRU (AELODAU AC ETHOLIADAU) 2024

RHAN 1

Y SENEDD A GWEINIDOGION CYMRU

- 1 Y nifer o Aelodau o'r Senedd ac etholaethau'r Senedd
- 2 Etholaethau'r Senedd
- 3 Etholiadau cyffredinol cyffredin: pa mor aml
- 4 Dirprwy Lywydd ychwanegol
- 5 Cynyddu nifer uchaf Gweinidogion Cymru
- 6 Anghymhwyso rhag bod yn Aelod o'r Senedd neu'n ymgeisydd
- 7 Adolygiad o'r posibilrwydd o rannu swyddi sy'n ymwneud â'r Senedd

RHAN 2

Y SYSTEM BLEIDLEISIO MEWN ETHOLIADAU CYFFREDINOL Y SENEDD A DYRANNU SEDDI

- 8 Etholiadau cyffredinol
- 9 Seddi gwag
- 10 Diwygiadau cysylltiedig

RHAN 3

COMISIWN DEMOCRATIAETH A FFINIAU CYMRU

- 11 Ailenwi Deddf Llywodraeth Leol (Democratiaeth) (Cymru) 2013
- 12 Ailenwi Comisiwn Ffiniau a Democratiaeth Leol Cymru
- 13 Nifer aelodau'r Comisiwn
- 14 Personau na chaniateir iddynt fod yn aelodau o'r Comisiwn neu'n brif weithredwr arno
- 15 Cworwm ar gyfer cyfarfodydd o'r Comisiwn

16 Comisiynwyr cynorthwyol

RHAN 4

ADOLYGU FFINIAU ETHOLAETHAU'R SENEDD

- 17 Etholaethau'r Senedd ar gyfer etholiad cyffredinol a gynhelir ar ôl 6 Ebrill 2026 a chyn i reoliadau o dan adran 49J o Ddeddf 2013 gymryd effaith
- 18 Etholaethau'r Senedd ar gyfer etholiadau cyffredinol a gynhelir ar ôl i reoliadau o dan adran 49J o Ddeddf 2013 gymryd effaith

RHAN 5

ADOLYGIAD O WEITHREDIAD Y DDEDDF ETC. A DARPARIAETHAU CYFFREDINOL

Adolygiad o weithrediad y Ddeddf etc.

- 19 Adolygiad o weithrediad y Ddeddf etc. ar ôl etholiad cyffredinol 2026

Cyffredinol

- 20 Pŵer i wneud darpariaeth ganlyniadol, darpariaeth drosiannol etc.
- 21 Pŵer i osod terfynau gwariant ymgyrchoedd etholiadol y Senedd mewn cysylltiad ag adran 1 a Rhan 2
- 22 Rheoliadau o dan y Ddeddf hon
- 23 Dehongli
- 24 Darpariaeth drosiannol sy'n ymwneud â Rhannau 1 a 2
- 25 Dod i rym
- 26 Enw byr

ATODLEN 1 — MÂN DDIWYGIADAU A DIWYGIADAU CANLYNIADOL SY'N YMWNEUD Â RHAN 3

RHAN 1 — DIWYGIADAU SY'N YMWNEUD Â NEWID ENW BYR DEDDF 2013

- 1 Deddf Llywodraeth Leol 1972 (p. 70)
- 2 Deddf yr Heddlu 1996 (p. 16)
- 3 Deddf Gwasanaethau Tân ac Achub 2004 (p. 21)
- 4 Deddf Diwygio'r Heddlu a Chyfrifoldeb Cymdeithasol 2011 (p. 13)
- 5 Deddf 2013
- 6 Deddf Llywodraeth Leol (Cymru) 2015 (dccc 6)
- 7 Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021 (dsc 1)
- 8 Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Trefniadau Gweithrediaeth) (Swyddogaethau a Chyfrifoldebau) (Cymru) 2007 (O.S. 2007/399 (Cy. 45))
- 9 Gorchymyn Dinas a Sir Abertawe (Trefniadau Etholiadol) 2021 (O.S. 2021/1075 (Cy. 254))
- 10 Gorchymyn Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf (Trefniadau Etholiadol) 2021 (O.S. 2021/1080 (Cy. 255))
- 11 Gorchymyn Sir Powys (Trefniadau Etholiadol) 2021 (O.S. 2021/1081 (Cy. 256))
- 12 Gorchymyn Sir Gaerfyrddin (Trefniadau Etholiadol) 2021 (O.S. 2021/1082 (Cy. 257))

- 13 Gorchymyn Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr (Trefniadau Etholiadol) 2021 (O.S. 2021/1084 (Cy. 258))
- 14 Gorchymyn Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful (Trefniadau Etholiadol) 2021 (O.S. 2021/1111 (Cy. 266))
- 15 Gorchymyn Sir Ynys Môn (Trefniadau Etholiadol) 2021 (O.S. 2021/1112 (Cy. 267))
- 16 Gorchymyn Bwrdeistref Sirol Wrecsam (Trefniadau Etholiadol) 2021 (O.S. 2021/1113 (Cy. 268))
- 17 Gorchymyn Bwrdeistref Sirol Castell-nedd Port Talbot (Trefniadau Etholiadol) 2021 (O.S. 2021/1114 (Cy. 269))
- 18 Gorchymyn Bwrdeistref Sirol Bro Morgannwg (Trefniadau Etholiadol) 2021 (O.S. 2021/1138 (Cy. 275))
- 19 Gorchymyn Bwrdeistref Sirol Torfaen (Trefniadau Etholiadol) 2021 (O.S. 2021/1139 (Cy. 276))
- 20 Gorchymyn Sir Ceredigion (Trefniadau Etholiadol) 2021 (O.S. 2021/1140 (Cy. 277))
- 21 Gorchymyn Sir Ddinbych (Trefniadau Etholiadol) 2021 (O.S. 2021/1159 (Cy. 284))
- 22 Gorchymyn Dinas a Sir Caerdydd (Trefniadau Etholiadol) 2021 (O.S. 2021/1160 (Cy. 285))
- 23 Gorchymyn Bwrdeistref Sirol Blaenau Gwent (Trefniadau Etholiadol) 2021 (O.S. 2021/1161 (Cy. 286))
- 24 Gorchymyn Bwrdeistref Sirol Conwy (Trefniadau Etholiadol) 2021 (O.S. 2021/1181 (Cy. 292))
- 25 Gorchymyn Sir Benfro (Trefniadau Etholiadol) 2021 (O.S. 2021/1182 (Cy. 293))
- 26 Gorchymyn Dinas a Bwrdeistref Sirol Casnewydd (Trefniadau Etholiadol) 2021 (O.S. 2021/1216 (Cy. 305))
- 27 Gorchymyn Bwrdeistref Sirol Caerffili (Trefniadau Etholiadol) 2021 (O.S. 2021/1217 (Cy. 306))
- 28 Gorchymyn Sir Gwynedd (Trefniadau Etholiadol) 2021 (O.S. 2021/1223 (Cy. 307))
- 29 Gorchymyn Sir Fynwy (Cymunedau) 2021 (O.S. 2021/1227 (Cy. 309))
- 30 Gorchymyn Sir y Fflint (Trefniadau Etholiadol) (Rhif 2) 2021 (O.S. 2021/1228 (Cy. 310))
- 31 Gorchymyn Sir Fynwy (Trefniadau Etholiadol) 2021 (O.S. 2021/1232 (Cy. 311))
- 32 Gorchymyn Sir Fynwy (Cymunedau) 2022 (O.S. 2022/279 (Cy. 80))
RHAN 2 — DIWYGIADAU SY’N YMWNEUD Â NEWID ENW’R
COMISIWN
- 33 Deddf Blwydd-daliadau 1972 (p. 11)
- 34 Deddf Llywodraeth Leol 1972 (p. 70)
- 35 Deddf Anghymhwysio Tŷ’r Cyffredin 1975 (p. 24)
- 36 Deddf Llywodraeth Leol 1992 (p. 19)
- 37 Deddf Llywodraeth Cymru 1998 (p. 38)
- 38 Deddf Rhyddid Gwybodaeth 2000 (p. 36)
- 39 Deddf Llywodraeth Cymru 2006 (p. 32)
- 40 Yn adran 148(2) (ystyr “cofnodion cyhoeddus Cymru”)—
- 41 Yn y tabl yn Rhan 2 o Atodlen 1A (swyddi...)
- 42 Yn nhabl 1 ym mharagraff 35(3) o Atodlen 11 (darpariaethau...)
- 43 Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011 (mccc 1)
- 44 Deddf 2013
- 45 Deddf Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus (Cymru) 2019 (dccc 3)

- 46 Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021 (dsc 1)
- 47 Yn adran 10(1) (dyletswydd i hysbysu pan fydd penderfyniad yn...
- 48 Yn adran 11 (adolygiad cychwynnol)— (a) yn is-adran (1), yn...
- 49 Yn adran 138 (adolygiadau o drefniadau etholiadol)—
- 50 Ym mharagraff 1(1) o Atodlen 1 (adolygiadau cychwynnol o drefniadau...
- 51 Deddf Partneriaeth Gymdeithasol a Chaffael Cyhoeddus (Cymru) 2023 (dsc 1)
- 52 Gorchymyn Cynlluniau Iaith Gymraeg (Cyrff Cyhoeddus) 1996 (O.S. 1996/1898)
- 53 Rheoliadau Cynrychiolaeth y Bobl (Cymru a Lloegr) 2001 (O.S. 2001/341)
- 54 Rheoliadau Contractau Cyhoeddus 2015 (O.S. 2015/102)
- 55 Rheoliadau Safonau'r Gymraeg (Rhif 2) 2016 (O.S. 2016/182 (Cy. 76))
- 56 Rheoliadau Cynrychiolaeth y Bobl (Cymru a Lloegr) (Diwygio) 2016 (O.S. 2016/694)
- 57 Gorchymyn Deddf Llywodraeth Cymru 1998 (Comisiwn Ffiniau a Democratiaeth Leol Cymru) (Diwygio) 2016 (O.S. 2016/970 (Cy. 239))
- 58 Gorchymyn Blwydd-daliadau (Derbyn i Atodlen 1 i Ddeddf Blwydd-daliadau 1972) 2017 (O.S. 2017/1261)

ATODLEN 2 — ETHOLAETHAU'R SENEDD AR GYFER YR ETHOLIAD
CYFFREDINOL CYNTAF AR ÔL 6 EBRILL 2026

- 1 Etholiadau y mae'r Atodlen hon yn gymwys iddynt
- 2 Etholaethau'r Senedd ac adolygiad ffiniau 2026
- 3 Hysbysiad cychwyn adolygiad ffiniau 2026
- 4 Y materion y caiff y Comisiwn eu hystyried yn adolygiad ffiniau 2026
- 5 Penderfynu ar enwau etholaethau'r Senedd
- 6 Adroddiad cychwynnol ar adolygiad ffiniau 2026 a'r cyfnod cyntaf ar gyfer sylwadau
- 7 Ail adroddiad ar adolygiad ffiniau 2026 a'r ail gyfnod ar gyfer sylwadau
- 8 Adroddiad terfynol ar adolygiad ffiniau 2026
- 9 Gweithredu'r adroddiad terfynol gan Weinidogion Cymru
- 10 Addasu'r adroddiad terfynol gan y Comisiwn
- 11 Dirprwyo swyddogaethau gan y Comisiwn o dan yr Atodlen hon
- 12 Ni chaiff Gweinidogion Cymru roi cyfarwyddydau i'r Comisiwn ynghylch swyddogaethau o dan yr Atodlen hon
- 13 Dehongli
- 14 Pan fo'r Atodlen hon yn gosod dyletswydd ar y Comisiwn...

ATODLEN 3 — RHAN NEWYDD 3A O DDEDDF 2013

- 1 Rhan 3A o Ddeddf 2013
- 2 Diwygiadau cysylltiedig
- 3 Darpariaeth drosiannol